

“ฉันจะรอดไหมเนี่ย ใครๆ ก็บอกว่าเนติบัณฑิตมันยากกว่าปริญญาตรี”

“ฮืออ ทำไมคำบรรยายเล่มนี้หนาจัง อ่านไม่ทัน”

“อ๊อ..ไม่ไหวแล้วแม่ ไม่ไหวแล้วพ่อ หนูเครียด หนูไม่อยากเรียนแล้ว”

หลายคนตั้งใจอย่างมุ่งมั่นว่าจะเป็นเนติบัณฑิตไทยให้ได้ภายใน 1 ปี แน่แน่นอนค่ะ ว่าฉันไม่ได้เป็นหนึ่งในนั้น สังเกตจากคำพูดที่อยู่ด้านบนเหล่านั้น สิ่งแรกที่คุณคิดในตอนนี้คือฉันดูถูกตัวเอง ไซ้หรือเปล่าคะ อาจจะจริงค่ะ แต่สิ่งที่คุณยังไม่รู้คือ ทุกๆ ที่ฉันคิดแบบนั้นแล้วทำไมฉันยังสามารถเป็นนบท. ได้ (แม้จะใช้เวลาถึง 2 ปีก็ตาม)

ก่อนอื่นขอแนะนำตัวก่อนนะคะ ฉันชื่อนางสาวอิศราภรณ์ ด้านดำรงกุล อายุ 25 ปี นบท. สมัยที่ 64 สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยบูรพา ขณะนี้ทำงานเป็นนิติกรที่มหาวิทยาลัยบูรพาค่ะ ขอเล่าถึงประสบการณ์ในการเรียนเนติฯ เลยนะคะ ฉันเริ่มเรียนเนติฯ หลังจากจบปริญญาตรีทันที (สมัยที่ 63) ทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนเนติฯ อย่างเดียว ยังไม่คิดหางาน เพราะคิดว่าหากเริ่มทำงานฉันคงไม่มีเวลาให้กับการอ่านหนังสืออย่างแน่นอน จึงอยากจบเนติฯ ให้เร็วที่สุด ดังนั้น ในตอนแรกฉันเองก็ตั้งใจว่าจะจบเนติฯ ให้ได้ ภายใน 1 ปีเช่นกัน

ครั้งแรกกับการเรียนเนติฯ... ฉันเลือกอยู่หอพักที่กรุงเทพฯ คนเดียว ไม่ยอมไปเรียนเนติฯ ที่ศูนย์ใหญ่ (ตลิ่งชัน) พร้อมกับเพื่อนๆ ฉันสมัครเรียนเนติฯ ภาคค่ำที่ศาลล้มละลาย โดยวางแผนว่าช่วงเช้าฉันจะอ่านหนังสือคำบรรยายด้วยตัวเอง เวลาฟังอาจารย์บรรยายภาคค่ำจะได้ตามทันและเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ฉันตั้งหน้าตั้งตาอ่านคำบรรยายทั้งวัน เพราะตั้งใจว่าจะอ่านให้จบก่อนเล่มใหม่จะส่งมาถึง กิจกรรมในช่วงแรกเป็นไปอย่างซ้ำๆ เดิมๆ ทุกวัน “ตื่นนอน - อ่านหนังสือ - ทานข้าวเช้า - อ่านหนังสือ - ทานข้าวเที่ยง - อ่านหนังสือ - เข้าฟังคำบรรยายภาคค่ำ - อ่านหนังสือ - เข้านอน” ฉันคร่ำเคร่งกับการเรียนเนติฯ มาก จนรู้สึกว่าการเรียนด้วยความเครียด รู้สึกกลัว รู้สึกกังวลตลอดเวลา ทำให้ฉันฟุ้งซ่าน ไม่มีสมาธิ อ่านหนังสือก็ไม่รู้เรื่อง เพราะเวลาอ่านไปก็มัวแต่คิดว่า “จะอ่านทันไหมนะ จะทำได้ไหมนะ ถ้าไม่ผ่านจะทำยังไง” รู้สึกเลยว่าสุขภาพย่ำแย่ เพราะความเครียด

ปล่อยวาง... เมื่อความกดดัน ความเครียด บวกกับความเหงาที่อยู่ต่างบ้านผสมรวมกันจนปะทุ ฉันตัดสินใจในขณะนั้นว่าจะไม่เรียนเนติฯ แล้ว ฉันเก็บข้าวของกลับบ้านที่จังหวัดชลบุรี เลิกเข้าเรียนภาคค่ำ เลิกอ่านคำบรรยาย ปล่อยมือจากทุกสิ่งทุกอย่าง ฉันใช้เวลาที่ก่อนหน้านี้เอาแต่อ่านหนังสือ ไปทำในสิ่งที่อยากทำ เทียวในที่ที่อยากไป จนรู้สึกว่าความวุ่นวายในจิตใจเริ่มสงบลง ทำให้ฉันค่อยๆ คิดได้ว่าเราไม่จำเป็นต้องใช้เวลาทั้งหมดในชีวิตเพื่อการอ่านหนังสือเพียงอย่างเดียว เราสามารถทำสิ่งที่อยากทำได้ เพียงแต่เราต้องรู้จักแบ่งเวลาให้เป็น

เริ่มต้นใหม่... ฉันยังคงไม่ได้เข้าเรียนเช่นเคยค่ะ ฉันตั้งหลักอ่านหนังสือที่บ้าน ฉันไม่มีตารางการอ่านหนังสือที่แน่นอน ไม่ได้กำหนดว่าในวันๆ หนึ่ง ฉันต้องอ่านให้ได้กี่ชั่วโมง กี่หน้า กี่เล่ม ฉันเพียงแค่อ่านและทำความเข้าใจแต่ละวิชาไปเรื่อยๆ หากถ้าจากการอ่านหนังสือ ฉันก็ใช้เวลากับการออกกำลังกาย อินเตอร์เน็ต หรืองานอดิเรก ฉันพยายามประยุกต์เอาสิ่งที่คุณชอบให้เข้ามามีส่วนร่วมในขณะที่ฉันอ่านหนังสือไปด้วย เช่น ฉันชอบวาดรูป ฉันก็มักจะวาดรูปการ์ตูนที่จะช่วยให้ฉันจำเนื้อหาได้ วาดในหนังสือหรือคำบรรยาย วาดในเลคเชอร์ วาดในประมวลฯ ถึงแม้จะเสียเวลาไปบ้าง แต่วิธีนี้ช่วยให้การอ่านหนังสือของฉันเป็นไปอย่างสนุกสนานมากขึ้น ทำให้รู้สึกผ่อนคลายขณะอ่านหนังสือ และช่วยให้การอ่านหนังสือไม่เป็นเรื่องน่าเบื่อ

ค้นหาเทคนิคที่เหมาะสมกับตัวเอง... ฉันรู้ตัวว่าตัวเองเป็นคนความจำไม่ค่อยดี อ่านหนังสือหลังอ่านหนังสือหน้า อ่านเล่มใหม่เล่มเก่า ฉันคิดว่าตัวเองต้องอ่านหนังสือหลายๆ รอบถึงจะจำได้ แต่การที่จะเอาหนังสือมานั่งเปิดรอบที่ 2, 3 ก็เกรงว่าจะอ่านไม่รู้เรื่อง เพราะสีปากกา highlight แยก (ฉันชอบขีดเน้นประโยคสำคัญ บางครั้งรู้ตัวอีกทีก็ขีดเน้นไปแล้วทั้งหน้า) ดังนั้น ฉันฉีกหนังสือคำบรรยายแยกเป็นเรื่องๆ อ่านและทำความเข้าใจไปที่ละเรื่อง โดยที่ขณะอ่านคำบรรยายไป ฉันจะเลคเชอร์ด้วยการพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์ สรุปใจความสำคัญ คำพิพากษากฎีกา และตัวอย่างที่น่าสนใจ เสร็จแล้วจึงปริ้นท์ออกมา แล้วช่วงใกล้สอบก็จะอ่านเลคเชอร์ที่ปริ้นท์ไว้ ซึ่งวิธีนี้ทำให้ฉันรู้สึกได้อ่านหนังสือหลายรอบ คือ ในขณะที่อ่านและพิมพ์ เนื้อหาจะผ่านทั้งสายตา สมอง และมือ เมื่ออ่านซ้ำอีกครั้งก็จะทำให้ความรู้ในหัวชัดเจนขึ้น

ท่องประมวลกฎหมายให้ขึ้นใจ... การท่องประมวลกฎหมาย หรือตัวบทกฎหมายให้แม่นยำ เป็นสิ่งที่ดีและควรทำค่ะ ช่วยให้การทำข้อสอบเป็นไปได้อย่างถูกต้องและแม่นยำขึ้น เพราะคำตอบของข้อสอบ จะต้องตอบโดยอ้างตัวบทกฎหมายอยู่แล้ว หากเราแม่นยำทั้งตัวบท และรู้จักนำภาษากฎหมายจากประมวลกฎหมาย มาใช้ในการเขียนตอบข้อสอบ แน่นอนว่าจะทำให้การเขียนตอบข้อสอบของเรานั้นได้คะแนนดี

อย่างที่บอกว่าฉันความจำไม่ค่อยดี ดังนั้น ฉันจึงไม่แน่ใจว่าตัวเองต้องท่องตัวบทกฎหมายให้ได้ทั้งหมด แต่ฉันจะอ่านเนื้อหา และสรุปหลักกฎหมายในแต่ละมาตรานั้นๆ ว่า มาตรานั้นพูดถึงอะไร เกี่ยวกับเรื่องอะไร และเชื่อมโยงกับมาตราไหน มาตราที่ยาวเกินไปจะนำมาจัดเรียงใหม่ให้ตัวเองสามารถเข้าใจหลักของมาตรานั้น (แต่ฉันก็สนับสนุนให้ทุกคนพยายามท่องตัวบทกฎหมายให้ได้นะคะ)

หนึ่งอาทิตย์ก่อนสอบ... เป็นช่วงสัปดาห์หัวใจสำหรับฉันเลยคะ ฉันจะไม่โกหกทุกคนหรอกนะคะ ว่าฉันเตรียมตัวพร้อมแล้วสำหรับการสอบ ช่วงอาทิตย์สุดท้ายนี้เป็นช่วงที่ฉันเครียดมากที่สุด ฉันรู้สึกว่าการจำเนื้อหาที่อ่านสอบไม่ได้เลย เวลาเห็นใครพูดถึงประเด็นที่จะสอบ ฉันมักรู้สึกว้าว “เฮ้ย เราอ่านตรงนั้นหรือยัง” “ทำไมเราไม่คุ้นเลยละ” ยิ่งเปิดเว็บที่เขาเก็บข้อสอบที่จะออกกันก็ถึงกับเครียด คำพิพากษากฎีกามากมายมาจากไหนเนี่ย บ้างก็บอกข้อสอบจะออกอันนี้ บ้างก็แถมมาตรามาให้เป็นเลขๆ บ้างก็บอกว่าข้อสอบผู้ช่วยฯ ยังไม่ออกประเด็นนี้อาจนำมาออกในข้อสอบเนติ ฯลฯ เมื่อเจอกับสถานการณ์แบบนี้ สิ่งที่คุณเลือกทำคือ **ปิดหูปิดตาตัวเอง** ฉันไม่อยากรู้ว่าข้อสอบจะเกี่ยวกับอะไร คำพิพากษากฎีกาไหน ใครจะพูดว่าอะไร ฉันคิดว่าขณะที่ฉันอ่านหนังสือก็อ่านจากคำบรรยายซึ่งข้อสอบเนติไม่เคยออกนอกเหนือจากคำบรรยายอยู่แล้ว ดังนั้น ฉันใช้เวลาที่เหลือก่อนสอบพยายามอ่านตัวบทกฎหมายกับเลคเชอร์ที่ทำเองเท่านั้น

วันสอบเนติ... เมื่อเข้าห้องสอบสิ่งแรกที่ทำคือ สูดลมหายใจเข้า-ออก ลึกๆ ตั้งสมาธิ พลิกกระดาษข้อสอบ ฉันจะอ่านข้อสอบเรียงไปจากข้อ 1-10 โดยจะเขียนคำตอบหรือประเด็นย่อยๆ ไว้ข้างข้อนั้น ข้อไหนที่ยังฟังยังไม่ได้ออก ข้ามไปก่อน อย่าพยายามเสียเวลากับข้อนั้น เมื่ออ่านครบทุกข้อแล้ว ฉันจะเริ่มตอบข้อสอบจากข้อที่คิดว่าสามารถตอบได้ดีและถูกต้องที่สุดก่อนเรียงไปจนครบสิบข้อ ข้อไหนที่จำเลขมาตราไม่ได้ แต่จำเนื้อหาในตัวบทได้ ฉันจะไม่ใส่เลขมาตรา แต่จะใส่เนื้อหาโดยวางหลักของมาตรานั้นๆ ลงไปโดยเขียนปรับบทไปกับคำตอบ สิ่งที่ไม่ห้ามลืมสำหรับวันสอบคือ **นาฬิกา** เพราะเราต้องบริหารเวลาของตัวเองให้ได้ เนื่องจากข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ แต่มีเวลาทำเพียง 4 ชั่วโมงเท่านั้น (แค่อ่านโจทย์ครบ 10 ข้อ ก็กินเวลาเกือบ 1 ชั่วโมงแล้ว) ดังนั้น ต้องกะเวลาให้ดีว่าแต่ละข้อจะใช้เวลาเท่าไร ข้อที่ตอบได้เขียนได้ ก็ไม่จำเป็นต้องตอบทุกสิ่งอย่างที่เราู้สำคัญคือ ต้องตอบประเด็นที่โจทย์ถามให้ครบทุกประเด็น เพราะข้อสอบข้อหนึ่งไม่ได้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงประเด็นเดียว บางข้ออาจมี 3 - 4 ประเด็น ซึ่งหากเราตอบครบทุกประเด็นแล้ว แม้จะฟังผิด แต่บางประเด็นตอบถูกต้อง ผู้ตรวจข้อสอบจะสามารถให้คะแนนเราในประเด็นนั้นๆ ได้ (ซึ่งข้อสอบเนติแค่ 1 - 2 คะแนน ก็สำคัญมาก)

หมดเวลาสอบ... เมื่อทุกคนต่างออกจากห้องสอบ ขณะที่เดินผ่านผู้สอบมากมาย เราจะได้ยินคำตอบจากหลายๆ คน ซึ่งอาจจะตอบตรงกับเราหรือไม่ตรงกับเรา นั้น ฉันชอบบอกเลยว่า **“อย่าไปสนใจ”** อย่าเสียเวลาการกังวลกับคำตอบที่ไม่เหมือนคนอื่น หรือ เสียเวลากับการค้นคำบรรยายหรือหนังสือมาดองย้ำตัวเองว่าเราตอบผิด หรือไม่ได้ตอบประเด็นไหน อย่างไร เพราะยังไงเราก็ไม่มีทางกลับไปแก้ไขคำตอบนั้นได้อยู่แล้ว ให้เราตั้งใจให้ดี และคิดถึงการสอบวิชาต่อไปที่จะมีขึ้นในอีกอาทิตย์ข้างหน้า เอาเวลาเสียใจมาทบทวนหนังสือ และพยายามนำสิ่งที่ผิดพลาด เช่น เรื่องการกะเวลาทำข้อสอบ มาแก้ไขปรับปรุงสำหรับการสอบในครั้งต่อไปดีกว่า

ฉันใช้เวลาทั้งหมด 2 ปีเต็ม ในการเรียนและสำเร็จเป็นเนติบัณฑิต ฉันรู้ว่าช่วงเวลาในการเรียนเนติไม่ได้น่าอภิรมย์สำหรับทุกคนเสมอไป เพราะระหว่างระยะเวลานั้น ฉันก็ท้อ ฉันก็หมดหวัง และตั้งใจจะล้มเลิกอยู่หลายครั้ง แต่ฉันโชคดีตรงที่ฉันมีครอบครัวที่คอยเข้าใจและให้กำลังใจ มีเพื่อนๆ ที่คอยให้คำปรึกษาในเรื่องที่อ่านแล้วไม่เข้าใจ ทำให้ฉันมีแรงฮึด และตั้งใจว่าต้องจบเป็นเนติบัณฑิตไทยให้ได้ สุดท้ายนี้ สำหรับทุกคนที่กำลังเรียนหรือตั้งใจว่าจะเรียนเนติ ขอให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ท้อได้แต่ห้ามถอย ล้มแล้วก็ลุกขึ้นมาสู้อีก คนที่สอบไม่ผ่านไม่ใช่คนไม่มีความสามารถ และช่วงเวลาที่ทุ่มเทกับการอ่านหนังสือก็ไม่ได้เสียเปล่า การที่ต้องศึกษาในเนื้อหาเดิมซ้ำๆ กันอยู่หลายครั้งไม่ใช่ว่าเราย่ำอยู่กับที่ แต่มันเป็นการบ่มเพาะความรู้จนได้ที่ต่างหาก จะจบช้าจบเร็วก็เป็นนบพ. เหมือนกัน ฉันขอเป็นกำลังใจให้ว่าที่นบพ. ทุกคนนะคะ